

03-11-2014

Sagsnr.
2014-0090175

Københavns Kommunes Risikostyringspolitik 2015 - 2017

Dokumentnr.
2014-0090175-14

Sagsbehandler
Mads Neubert

Indholdsfortegnelse:

1	Risikostyringspolitik.....	3
1.1	Model for risikostyring.....	4
2	Forsikring.....	5
2.1	Selvforsikring.....	5
3	Ansvarsfordeling.....	6
3.1	Økonomiudvalget.....	6
3.2	Økonomiforvaltningen.....	7
3.2.1	Ekstern forsikringsrådgivning.....	7
3.2.2	Ekstern skadebehandling.....	7
3.2.3	Valg af forsikringsystem.....	8
3.3	Fagforvaltningerne.....	8
3.4	Teknik og Miljøforvaltningen.....	9
3.5	Københavns Ejendomme.....	9
3.6	Københavns Brandvæsen.....	10
3.7	Institutioner og decentrale enheders ansvar.....	11
4	Kommunens forsikringsordninger: Hvem er omfattet?.....	11
4.1	Frivillige og praktikanter.....	12
4.1.1	Arbejdsskade: Frivilligt arbejde kontra frivillig indsats.....	12
4.1.2	Anmeldelse af arbejdsskader.....	13
4.2	Hvad er omfattet af forsikringsordningen: Forsikrede aktiver.....	13
4.2.1	Forsikringsregister (Insubiz).....	13
4.3	Anmeldelse af forsikringsskader.....	14
4.4	Præmie.....	14

4.5	Selvrisiko	14
4.6	Erstatningsprincip og vurdering af tab	15
5	Forsikringsprogram	15
5.1	Selvforsikret, med intern forsikringsordning: Ansvar og motorkøretøjer	15
5.2	Intern forsikringsordning, med ekstern katastrofedækning: Bygninger og løsøre	16
5.2.1	Intern forsikringsordning.....	16
5.2.2	Ekstern genforsikring - katastrofedækning	16
5.3	Eksternt forsikret: Entrepriser og anlægsarbejder	16
5.4	Eksternt forsikret: Rejseforsikring	17
5.5	Eksternt forsikret: Ledelsesansvarsforsikring.....	17
5.6	Ikke forsikret: Skader som dækkes af forvaltning / enheders eget budget	17

1 Risikostyringspolitik

Det er Københavns Kommunes politik, at kommunens medarbejdere via løbende risikovurdering, forebyggende og risikobegrænsende initiativer, sikres bedst muligt mod de risici medarbejderne kan blive udsat for.

Københavns Kommune har desuden en ambition om, at ingen institutioner og serviceydelser må lukke på grund af skader, uro eller tekniske driftsforstyrrelser, der kunne være undgået ved planlægning og rettidig omhu.

Det betyder blandt andet, at Københavns Kommunes bygninger skal have en robusthed, der gør institutioner og forvaltninger i stand til at opretholde eller hurtigst muligt reetablere drifts- og serviceniveauerne uanset, hvilke hændelser der indtræffer.

Målet med risikostyringspolitikken er at fastlægge de overordnede rammer for kommunens sikring af personer, værdier, ting og øvrige interesser, der er knyttet til kommunen og kommunens drift.

Kommunens risici skal løbende identificeres og vurderes med henblik på, at kommunens ledelse kan tage stilling til, i hvilket omfang man ønsker at afdække, reducere eller forebygge kommunens risici.

Forebyggelsesmæssigt er der sammenhæng mellem små og store skader. En storskade kan blive udløst af en helt anden årsag, f.eks. et indbrud, hærværk eller leg med ild som følge af kedsomhed. Mange små skader øger derfor risikoen for storskader, da en af de små skader før eller siden vil udvikle sig uheldigt og blive til den helt store skade, f.eks. en brand eller vandskade.

Kommunens indsats rettes dels mod at undgå eller minimere storskader, herunder sikring mod bygningsskader som følge af brand, rørbrud og skybrud, samt sikring af byggepladser mod indtrængen og ildspåsættelse, men det er ligeledes vigtigt med en indsats i institutionerne mod de (umiddelbart) små skader.

Nogle af kommunens bygninger lever ikke op til at minimere risikoen for storskader, herunder via øget brandsektionering, automatisk brandalarmering, sikring af affald og brandbart materiale, samt el-installationer. Risikostyringspolitikken skal understøtte øget fokus på dette.

Risikostyringspolitikken forelægges Økonomiudvalget en gang per valgperiode og ekstraordinært, hvis kommunens risici ændrer sig væsentligt.

1.1 Model for risikostyring

Kommunen vil arbejde ud fra følgende principmodel:

Fase	Kommentar
Identifikation af risici	F.eks. ud fra anvendelse og geografi
Vurdering af risici	Dels sandsynligheden for, at en skade kan opstå, samt største sandsynlige skade
Eliminering eller reduktion af risici	F.eks. via sikring og ændrede forhold
Begrænsning af opståede skader	Alarmeringssystemer – skadebegrænsende foranstaltninger
Overførsel af risici	F.eks. via aftaler om ansvar
Registrering af hændelse	Etablering af erfaringsregistrering
Risikofinansiering	Forsikring – (selvrisiko / selvbehold) og forebyggelse

Via modellen identificeres risikoområder og trusler, der indenfor kommunens virksomhed, aktiviteter og ydelser kan påføre kommunen væsentlige økonomiske tab og vurderes løbende af ledelsen med henblik på, at:

- Skaffe sig tilstrækkelige informationer gennem risikovurdering af kommunens risici
- Følge op og sikre sig pålideligheden heraf
- På baggrund heraf begrunde, dokumentere og argumentere for særlige forsikringsbare risici, hvor forsikring er fravalgt.

Kommunens mål er derfor at forebygge efter en målrettet udvælgelse af bygninger og tiltag, ud fra kommunens vedtagne standarder for risici, tiltag og skadeshistorik, f.eks. efter:

- Værdi / størrelse af bygning
- Anvendelse (f.eks. folkeskoler / ungdomsklubber mv.)
- Placering / udsathed geografisk (hot spots)
- Historik
- Skadestype:
- Storskader (brand, storm, vand, rør) forebygges centralt / fælles.
- Småskader (indbrud, hærværk) forebygges på forvaltningsniveau.

Økonomiforvaltningen forelægger årligt Økonomiudvalget årsrapporten fra kommunens forsikringsmægler, sammen med en risikorapport for Københavns Kommune. Det gøres i første kvartal, for det afsluttede regnskabsår. Risikorapporten indeholder som minimum:

- En opgørelse af udgifterne til kommunens forsikringsskader
- Oversigt over væsentlige ændringer i kommunen aktivportefølje
- Initiativer til forebyggelse og risikominimering

2 Forsikring

Formålet med risikostyringspolitikken er:

- At fastsætte ansvar og roller for forsikringsområdet.
- At fastsætte de overordnede retningslinjer for kommunens interne og eksterne forsikringsdækning.
- At fastsætte de overordnede forretningsgange for forsikringsområdet, herunder at sikre et komplet overblik over kommunens aktiver og ansvaret for afdækning af kommunens risici i balance med kommunens risikovillighed for tab.

Det er Økonomiudvalget (ØU), som jævnfør § 13 i Styrelsesvedtægt for Københavns Kommune, fastsætter reglerne for, ”i hvilket omfang Københavns Kommunes værdier skal forsikres”.

Kommunens samlede forsikringsadministration er reguleret i henhold til følgende:

- Denne risikostyringspolitik, som vedtages i ØU for valgperioden.
- De interne policer, som godkendes af ØU som bilag til risikostyringspolitikken. De interne policer beskriver den konkrete dækning og er primært rettet mod den forsikringsansvarlige i hver forvaltning.
- De eksterne forsikringsaftaler som indgås via udbud og godkendes i ØU / BR ved indgåelse, hvorefter dækningen træder i kraft internt.
- Vejledninger til institutionerne om forsikringsordningen, som løbende kan opdateres.
- Den interne økonomi i ordningen reguleres via budgetprocessen, samt i særskilte indstillinger til ØU. Sager med bevillingsmæssige ændringer skal ligeledes i BR.

Risikostyringspolitikken beskriver, hvorledes og i hvilket omfang kommunen forsikrer sine værdier, samt hvordan kommunens interne forsikringsprogram skal være sammensat. Ligeledes er formålet at beskrive kommunens interne ansvarsfordeling vedrørende forsikring af kommunens aktiver.

2.1 Selvforsikring

Københavns Kommune har ret til at være selvforsikret på lovpligtige forsikringer. Selvforsikring betyder, at Københavns Kommune selv afholder udgiften til skader.

Det er Københavns Kommunes risikostyringspolitik primært at være selvforsikret og kun vælge ekstern dækning for katastrofelignende skader. Ekstern forsikring benyttes således kun, når kommunens maksimale skade vurderes for udgiftstung til at kommunen kan bære det, eller i tilfælde hvor ekstern dækning giver kommunens ansatte adgang til nødvendig ekspertise, f.eks. ved rejser i udlandet.

Da institutionerne ikke selv skal bære hele udgiften ved forsikringssskader, er der derfor oprettet en intern forsikringsordning for kommunens institutioner. Den interne forsikringsordning skal således afholde differencen mellem den interne selvrisko og op til en eventuel ekstern selvrisko. Den interne dækning fremgår som bilag til denne politik.

3 Ansvarsfordeling

Københavns Kommunes styreform med delt adm. ledelse indebærer, at borgmestrene indenfor hver deres udvalgsområde har det administrative ansvar for at administrere egne aktiver, herunder registrering i den interne ordning, samt for de ulykker og skader, som måtte ske indenfor deres forvaltnings område.

Borgerrepræsentationens beslutning om at etablere en forsikringsordning for hele kommunen på tværs af forvaltningerne, har den konsekvens, at overborgmesteren og borgmestrene skal varetage administrationen af erstatningsansvarssager indenfor deres respektive forvaltningsområder, indenfor rammerne af forsikringsordningen.

Uanset den tværgående forsikringsordning er det således fortsat den enkelte borgmester / forvaltning, som overfor Borgerrepræsentationen og Økonomiudvalget har det administrative ansvar, herunder for håndtering af skader og afgørelsen af et evt. eksternt erstatningskrav.

Overborgmesteren / Økonomiforvaltningen har ansvaret for administrationen af selve forsikringsordningen og bevillingen hertil, herunder for interne erstatninger fra forsikringsordningen, men ikke for afgørelsen af eksterne erstatningsudbetalinger vedr. konkrete forsikringsbegivenheder indenfor fagforvaltningernes områder.

Skadebehandlingen af refusioner (erstatninger) fra den interne ordning hører under Økonomiforvaltningen (der anvendes pt. eksternt leverandør af skadebehandling), hvorfor ansvarsfordelingen i den konkrete skadebehandling håndteres således:

- Den eksterne skadebehandler vurderer om den pågældende forvaltning er ansvarlig (ved ansvarsskader).
- Den eksterne skadebehandler vurderer om der er grundlag for refusion (erstatning minus selvrisiko) for eksterne erstatninger (eller intern erstatning, minus selvrisiko, for interne skader) fra den interne forsikringsordning.
- Begge vurderinger fra den eksterne skadebehandler sendes til godkendelse hos den forsikringsansvarlige i pågældende forvaltning.
- Såfremt den eksterne skadebehandler og forvaltningens forsikringsansvarlige ikke er enige om vurderingerne, inddrages forsikringssekretariatet i KS.
- Er forsikringssekretariatet ikke enig i forvaltningens begrundelse, må sagen forelægges for ØU og BR med henblik på stillingtagen til forvaltningens begrundelse for ændringer.

3.1 Økonomiudvalget

Økonomiudvalget har det overordnede ansvar for fastlæggelse af kommunens risikostyringspolitik. I risikostyringspolitikken fastlægges retningslinjer for, hvad der skal forsikres, og hvordan ansvarsdeling og kompetence er fordelt mellem Økonomiudvalget, Økonomiforvaltningen og fagforvaltningerne.

Økonomiudvalget fastsætter den samlede interne præmie og interne selvrисici i budgetprocessen.

3.2 Økonomiforvaltningen

Økonomiforvaltningen skal sikre at kommunens forvaltninger, enheder og institutioner har et højt fokus på forebyggelse, både for små skader, hvor selvriskoen er afgørende, og for storskader, hvor det er nødvendigt med særlige tiltag.

De centrale indsatser via ØKF skal primært handle om at undgå og minimere storskader.

Det er Økonomiforvaltningens ansvar:

- kontinuerligt at arbejde med udvikling og forbedring af kommunens risikobillede, således at der kan opbygges tillid hos aktører på forsikringsmarkedet i forhold til kommunens samlede risikostyring,
- at samarbejde med de øvrige forvaltninger og enheder arbejde fokuseret med skadesfrekvens og hurtig sikring,
- at udarbejde risikoinformationer, data og analyser i forhold til fremadrettede strategier på området,

Økonomiforvaltningen har ansvaret for, at kommunens forsikringer er i overensstemmelse med risikostyringspolitikken og at Økonomiudvalget har det bedst mulige grundlag for at beslutte, hvorledes kommunens værdier skal sikres og/eller forsikres.

Økonomiforvaltningen har ligeledes ansvaret for løbende at holde kommunens interne forsikringspolicer og vejledninger ajourført. På områder hvor der er eksterne forsikringspolicer, følger den interne dækning de eksterne policer, med mindre andet fremgår særskilt af den politiske godkendelse af eksterne forsikringsaftaler. Interne policer og vejledninger ajourføres med eventuelle ændringer i eksterne forsikringsaftaler.

På områder hvor kommunen er helt selvforsikret udarbejder Økonomiforvaltningen interne policer på markedslignende vilkår.

Økonomiforvaltningen administrerer den interne præmieopkrævning, herunder de underliggende satser inden for den samlede ramme, som er fastsat i Budgetprocessen, samt opkrævningsproceduren. Ligeledes har Økonomiforvaltningen ansvaret for skadebehandlingen administreres i henhold til ordningens principper, herunder fortolkning af kommunens interne forsikringspolicer, samt skadebehandling i forhold til erstatninger fra intern ordning.

3.2.1 Ekstern forsikringsrådgivning

Økonomiforvaltningen har ansvaret for, i tilstrækkelig grad, at søge ekstern forsikringsrådgivning og løbende evaluere, hvordan kommunen bedst rådgives. Eksterne rådgivere skal som udgangspunkt minimum have en ansvarsforsikring for 50 mio. kr.

3.2.2 Ekstern skadebehandling

Økonomiforvaltningen har ansvaret for, at skader vurderes i henhold til ordningens principper samt almindelig branchestandard, og kan i den forbindelse vælge ekstern skadebehandling og løbende evaluere, hvordan kommunen bedst rådgives. Ved eksterne skadebehandling vurderer leverandøren, på vegne af Økonomiforvaltningen, om der er grundlag for refusion fra den interne ordning, herunder erstatningsansvaret ved ansvarsskader.

Forvaltningerne kan således få skadebehandlet alle skader under den interne forsikringsordning, samt få rådgivning om konkrete skader via den eksterne skadebehandler, som er finansieret via forsikringsordningen.

I det omfang forsikringsordningen har udbetalt refusion til en forvaltning for en dækningsberettiget skade, overtager forsikringsordningen kravet om regres, hvor der er en erstatningsansvarlig skadevolder, og forsikringsordningen foretager nødvendige skridt til inddrivelse af regres.

3.2.3 Valg af forsikringssystem

Økonomiforvaltningen har ansvaret for valg af IT-system til den løbende forsikringsadministration og for løbende at evaluere tilgængelige IT - systemer.

3.3 Fagforvaltningerne

Forvaltningen har det overordnede ansvar for medarbejdere, brugere og borgere inden for eget forvaltningsområde. Den enkelte forvaltning har ansvaret for at nedbringe forvaltningens samlede skadesniveau ved, i videst muligt omfang, at forebygge, undgå og minimere skadesomkostninger.

Forvaltningerne er forpligtiget til, at udpege én i forvaltningen, der er ansvarlig for administration af den interne forsikringsordning i pågældende forvaltning (forsikringsansvarlig).

Den forsikringsansvarlige har ansvar for:

- at den daglige forsikringsadministration sker i overensstemmelse med risikostyringspolitikken,
- at indberette aktiver, der skal dækkes af den interne forsikringsordning, samt løbende at indberette ændringer i aktivsummer på eksisterende aktiver,
- at forebyggende indsatser og tiltag, som AIA, ABA, ITV mv., registreres i forsikringssystemet pr. aktiv (eller evt. i andet tilsvarende IT – system til sikringsregistrering),
- at vejlede forvaltningens medarbejdere i, hvordan skader og erstatningskrav skal indberettes i kommunens forsikringssystem, og bistå i skadebehandlingen omkring forvaltningens interne processer, samt vejlede forvaltningens medarbejdere i, hvordan skader forebygges,
- at acceptere eller afvise ansvarskrav (i samarbejde med den eksterne skadebehandler) på vegne af forvaltningens institutioner i overensstemmelse med kommunens styreform jf. punkt 3,
- at sikre data til præmiebetaling på forvaltningens aktiver til den interne forsikringsordning (ansvaret for datafangsten).

Forvaltningerne skal selv afholde egne administrative udgifter til forsikringskader, uanset om der anvendes ekstern bistand, herunder forsikringsmæssig, juridisk / advokatbistand eller takseringsmæssig bistand. Forsikringsordningen afholder kun udgiften til den fælles skadebehandling, jf. punkt 3.2.2.

Øvrige og evt. kommende snitflade-aftaler mellem fagforvaltningerne og KEjd berøres ikke af denne risikostyringspolitik.

3.4 Teknik og Miljøforvaltningen

Teknik og Miljøforvaltningen har ansvaret for kommunens skybrudsstrategi og forebyggelsesmæssigt har Teknik og Miljøforvaltningen ligeledes et særligt ansvar som vejmyndighed og byggemyndighed.

Det indebærer bl.a. at risikoen for store brandskader skal minimeres ved, at der ved alle ombygninger af kommunens bygninger stilles krav om forbedret brandsikring og brandsektionering, i henhold til kravene i nyeste bygningsreglement.

I henhold til denne politik har Teknik og Miljøforvaltningen derfor ansvaret for, ved alle byggetilladelser til kommunens bygninger, at sikre det højeste mulige sikringsniveau i henhold til kravene i nyeste bygningsreglement.

3.5 Københavns Ejendomme

Københavns Ejendomme har ansvaret for, på baggrund af konkrete analyser og vurderinger, løbende at implementere tekniske installationer til sikring mod bygningsskader, som kan undgås og/ eller minimere skader. Det vil primært sige:

- Sikring mod bygningsskader som følge af brand
- Sikring mod bygningsskader som følge af rørbrud
- Sikring mod bygningsskader som følge af skybrud
- Sikring af byggepladser mod indtrængen og ildspåsættelse, herunder med TV-overvågning med reaktion

Københavns Ejendomme har ansvaret for tekniske installationer til sikring mod bygningsskader, men kan viderefakturere udgifter til lejerne, herunder installation, service og øvrige driftsudgifter. Det gælder både myndighedskrævede og frivillige anlæg. Institutionerne står dog for den daglige drift, f.eks. af ABA – anlæg.

Da Københavns Ejendomme håndterer udskiftningen af ruder på vegne af institutionerne, er det Københavns Ejendomes ansvar løbende at vurdere om der skal udskiftes til hærværkssikrede ruder på udsatte steder, samt rådgive om øvrige tiltag til forebyggelse af hærværk. En beslutning om at udskifte ruder tages i samråd med fagforvaltningen.

Ved om- til- og nybyggerier skal Københavns Ejendomme implementere sikringstiltag i byggeprojektet, som i videst mulige omfang undgår eller minimerer risikoen for storskader, herunder:

- Øget brandsektionering, ABA og ABDL – anlæg på alle folkeskoler, samt på øvrige udsatte bygninger, enten anvendelsesmæssigt eller geografisk,
- Ved VVS arbejder skal der implementeres alarmering eller læksikring på vandinstallationer,
- Ved klokarbejder skal der indarbejdes skybrudssikring, som højt vandslukkere og tilbageløbsstop
- Byggepladser skal vurderes for risikoen for brand, og ved risiko for påsat brand skal der implementeres TV-overvågning med reaktion.

Øvrige og evt. kommende snitflade-aftaler mellem fagforvaltningerne og KEjd berøres ikke af denne risikostyringspolitik.

Det er Københavns Ejendomes ansvar at anmelde alle skader på Københavns Ejendomes bygninger, med fyldestgørende beskrivelse af skaden, angivelse af kvalificeret skøn over forventet skadesudgift, samt indsendelse af nødvendigt dokumentation for beskadigede genstande og afholdte udgifter, i henhold til gældende frister.

Derfor skal Københavns Ejendomme ligeledes udpege én forsikringsansvarlig, med ansvar for:

- at Københavns Ejendomes daglige forsikringsadministration sker i overensstemmelse med risikostyringspolitikken,
- at indberette Københavns Ejendomes aktiver, der skal dækkes af den interne forsikringsordning eller eksterne forsikringer, samt løbende at indberette ændring i aktivsummer på eksisterende aktiver,
- at acceptere eller afvise ansvarskrav på vegne af Københavns Ejendomme i overensstemmelse med kommunens styreform, jf. punkt 2,
- at sikre præmiebetaling af Københavns Ejendomes aktiver til den interne forsikringsordning (ansvaret for datafangsten).

3.6 Københavns Brandvæsen

Kommunen har et organiseret beredskab, hvis der sker noget uventet i København – ulykker eller katastrofer som epidemier, kemikalieulykker, naturkatastrofer, terror osv. Beredskabet skal sikre, at kommunens funktioner opretholdes og fungerer på trods af den uventede situation.

Den Administrative Stab består af repræsentanter fra alle kommunens forvaltninger, brandvæsenet, Frederiksberg Kommune, Sygehusvæsenet og Københavns Politi. Staben ledes af brandchefen. Den administrative stabs opgave er at sikre koordineringen af kommunens indsatser på tværs af forvaltningerne og fungerer som et supplement til den normale operative ledelse i kommunen.

Københavns Brandvæsen er den koncernenhed, der på tværs af kommunens forvaltninger løser opgaver i relation til beredskab og sikkerhed. I relation til risikostyringspolitikken har Københavns Brandvæsen følgende opgaver:

Brandteknisk byggesagsbehandling

I forbindelse med den brandtekniske byggesagsbehandling er det brandvæsnets ansvar at rådgive om risici, så økonomiske og driftsmæssige tab undgås eller begrænses. Dette sker på baggrund af en kortlægning af risici i relation til byggerier baseret på erfaringer fra tidligere byggeprojekter og erfaringer fra indsatser. Herunder rådgives om risici, så økonomiske og driftsmæssige tab så vidt muligt undgås eller begrænses.

Analyser

Københavns Brandvæsen udarbejder kvartalsvise analyser, der viser udvikling for bestemte typer hændelser (herunder hotspotanalyser), der kan vise udviklingen i byen i forhold til, hvor der er brande i bygninger og mindre brande i det fri, samt indbrud. En tendens til stigning i et givent byområde indikerer potentielle områder med behov for en

forhøjet indsats. Analyserne deles med forvaltningernes forsikringsansvarlige, så tiltag kan iværksættes inden skaden sker.

Efter hændelser vil brandvæsenet hjælpe de berørte institutioner, mv. med rådgivning og evt. forslag til sikringstiltag, der kan nedbringe antallet af hændelser.

Tilsyn og forebyggelse

Som en del af det forebyggende arbejde (tilsynsdel) har brandvæsenet kontakt med institutioner og virksomheder i kommunen. Samtidig med gennemførelse af de lovpligtige eftersyn (brandsyn) kan forvaltningerne vælge at der foretages der sikringssyn, samt vejledning og rådgivning omkring risici og sikringstiltag i den forbindelse.

Tilkøb af ydelser

Forvaltningerne eller institutioner kan derudover anvende / tilkøbe Københavns Brandvæsens enhed for strategisk og proaktiv risikostyring, hvor Københavns Brandvæsen gennemfører konkrete sikringsanalyser af den enkelte institution. Københavns Brandvæsen kan rådgive om tiltag og indkøb af sikringsydelser og kan ligeledes foretage konkrete vurderinger og afvejsninger af hvilke fælles investeringer og initiativer, der bedst muligt kan anvendes til at sikre den optimale sikring af kommunens samlede værdier.

3.7 Institutioner og decentrale enheders ansvar

Institutioner og enheder har det daglige ansvar for at medarbejdere, brugere og borgere kan færdes i institutionen uden fare for at komme til skade.

Det er desuden institutionernes ansvar at gennemføre den løbende praktiske forebyggelsesindsats i institutionen, så skader på kommunens bygninger undgås og/ eller minimeres. De vigtigste råd til den praktiske forebyggelse fremgår af bilag 2: Gode råd til forebyggelse.

Det er institutioners ansvar at anmelde alle institutionens skader, med fyldestgørende beskrivelse af skaden, angivelse af kvalificeret skøn over forventet skadesudgift, samt indsendelse af nødvendig dokumentation for beskadigede genstande og afholdte udgifter, i henhold til gældende frister.

4 Kommunens forsikringsordninger: Hvem er omfattet?

Kommunens interne og eksterne forsikringer omfatter kommunens forvaltninger, institutioner og ansatte.

For selvejende institutioner gælder, at disse alene er omfattet af kommunens forsikringer i det omfang, at de har anmodet herom og en aftale er indgået med økonomiforvaltningen, jf. punkt 4.2.

Det er forsikringsregistret, som er grundlaget for, hvilke aktiver der betragtes som forsikret af den interne solidariske ordning.

4.1 Frivillige og praktikanter

Frivillige, ansatte uden løn og praktikanter er omfattet af kommunens *arbejdsskadeordning* ved eventuelle *arbejdsulykker*, tilsvarende ansatte, såfremt de udfører arbejde i lovens forstand (Arbejdsskadesikringsloven).

Ved arbejde i lovens forstand forstås, at der består et tjeneste-/antagelsesforhold mellem arbejdstageren og arbejdsgiveren. Endvidere at arbejdet har nytteværdi af enten fysisk eller immateriel karakter for arbejdsgiveren. Det er således ikke afgørende, om der udbetales løn.

Kommunen er som udgangspunkt ikke erstatningsansvarlig for *frivillig indsats*, som derfor ikke er omfattet af de interne fællesordninger (ansvar og arbejdsskade). Eventuelle udgifter til *frivillig indsats* skal derfor afholdes af forvaltningens / institutionens eget budget.

Såfremt kommunens skulle ifalde erstatningsansvar for *frivilligt arbejde* er det ligeledes omfattet af den interne fællesordning for ansvar.

Se den interne police for ansvar for uddybning af dækningen.

4.1.1 Arbejdsskade: Frivilligt arbejde kontra frivillig indsats

Ved vurderingen af, om der er tale om *frivilligt arbejde* foretages der en afvejning af følgende kriterier:

- Er der en instruktionsbeføjelse? Det vil sige har arbejdsgiveren en ret til at lede og fordele arbejdet?
- Er der tale om et reelt stykke arbejde, hvor der er en nytteværdi?
- Skulle en anden have udført arbejdet, såfremt den frivillige ikke havde udført arbejdet?
- Er der et ansættelseslignende forhold?
- Er der en fast vagtplan og skal der i tilfælde af fravær findes en afløser?

Ingen af kriterierne kan stå alene, og vurderingen er konkret i den enkelte sag. Hvis ovenstående kriterier kan besvares bekræftende, taler det for, at der er tale om arbejde i lovens forstand.

Frivillig indsats er derimod ikke omfattet af arbejdsskadeloven. Frivillige indsatser er de opgaver som udføres, uden at de er arbejde i lovens forstand.

Til vurdering af, om der er tale om frivillig indsats, foretages der en afvejning af følgende kriterier:

- Er der ikke instruktionsbeføjelse? Det vil sige, har arbejdsgiveren ikke konkret beføjelse til at lede og fordele indsatsen
- Resulterer arbejdet ikke i en nytteværdi af enten fysisk eller immateriel karakter?
- Hvis den frivillige ikke udførte indsatsen, skulle en anden så have gjort det, eller ej?
- Er indsatsen defineret så løst, at der ikke er tale om et ansættelseslignende forhold?
- Er der tale om social og humanitært arbejde?

Eksempler på frivillig *indsats* er f.eks.:

- Rådgivninger, fx telefonrådgivninger
- Besøgsvennetjenester
- Støtte- og kontaktpersoner på frivillig basis
- Ledsageordninger på frivillig basis
- Frivilligcentre og kontaktsteder
- Foreninger bag selvhjælpsgrupper
- Sociale cafeer, væresteder og andre samværsaktiviteter
- Sociale aktiviteter, f.eks. med truede unge eller etniske minoriteter eller i boligområder
- Brugerorganisering, f.eks. for hjemløse eller mennesker med misbrug.

4.1.2 Anmeldelse af arbejdsskader

Anmeldelser af arbejdsulykker for ansatte og frivillige foretages i et andet system end øvrige forsikringskader. Anmeldelser af arbejdsulykker skal ske i systemet SafetyNet. Det er Arbejdsskadeseekretariatet i KS, der foretager den første sagsbehandling af anmeldelsen af en arbejdsulykke. Vurderer Arbejdsskadeseekretariatet, at arbejdsulykken eller den frivillige ikke vil være omfattet af loven sendes sagen videre til Arbejdsskadestyrelsen, som har afgørelseskompetencen på spørgsmålet om anerkendelse som arbejdsulykke.

4.2 Hvad er omfattet af forsikringsordningen: Forsikrede aktiver

I kommunens forsikringsregister skal alle kommunens aktiver registreres enkeltvis, herunder

- bygningsaktiver (samt løsøret),
- løsøreaktiver i 3. mands lejemål
- motorkøretøjer.

Til- og afmelding af aktiver foretages af forvaltningerne ved deres adgang til forsikringsregistret (Insubiz), med forsikringsmæssige oplysninger om det pågældende aktiv.

4.2.1 Forsikringsregister (Insubiz)

Forvaltningerne er ansvarlige for at forsikringsregistret altid er opdateret med alle aktiver (m², anvendelse og værdi) således, at kommunen undgår ekstern underforsikring. Aktiver som ikke er oprettet i forsikringsregistret er ikke omfattet af den interne forsikringsordning.

Økonomiforvaltningen indeksregulerer årligt forsikringssummerne for bygninger og løsøre.

Forsikringsregistret danner grundlag for Økonomiforvaltningens årlige præmieopkrævning. Præmieopkrævningen sker for et helt år ad gangen og der sker derfor ikke refusion uagtet opsigelse midt i året, mens der heller ikke sker delopkrævning ved tilmelding i løbet af året.

4.3 Anmeldelse af forsikringskader

Institutioner og enheder skal anmelde alle forsikringskader i forsikringsregistret, uanset beløb. Dette skal ske umiddelbart og senest 14 dage efter skaden ved skybrud og større brandskader. Ved øvrige mindre skader dog senest to måneder efter skaden er sket eller kravet er modtaget. Overholdes dette ikke fortaber man retten til dækning.

Der kan ikke udbetales refusion fra intern forsikringsordning, uden anmeldelse af skaden.

Økonomiforvaltningen tager stilling til, om skader er dækningsberettiget ud fra gældende interne policer. Der anvendes pt. eksternt leverandør af skadebehandling, som er finansieret via forsikringsordningen. Den eksterne skadebehandler vurderer, om der er grundlag for refusion fra den interne ordning, herunder erstatningsansvaret ved ansvarsskader. Forvaltningerne kan således få skadebehandlet alle skader under den interne forsikringsordning, samt få rådgivning om konkrete skader, via forsikringsordningens eksterne skadebehandler.

Refusioner fra intern forsikringsordning skal udbetales løbende når institutionen har afholdt udgiften, og dokumentation for afholdte udgifter skal derfor fremsendes straks og senest to måned efter betaling, ellers bortfalder refusion. Det vil sige, at fakturaer for udbedringer skal fremsendes til refusion senest to måneder efter betaling.

For kaskoskader og løsøreskader gælder, at reetableringsudgiften og den interne refusion skal være afregnet med den interne forsikringsordning senest 12 måneder fra skadedato. I modsat fald bortfalder refusionen fra intern ordning.

Det er anmelders ansvar, at estimat for samlede skadeudgifter løbende holdes opdateret, for at sikre rettidig håndtering af eventuelle merforbrug i den interne forsikringsordning.

I det omfang forsikringsordningen i henhold til de interne policer har udbetalt refusion for en dækningsberettiget skade, overtager forsikringsordningen kravet om regres, hvor der er en erstatningsansvarlig skadevolder, og forsikringsordningen vurderer om det er muligt at inddrive regres via skadevolders eventuelle forsikringsdækning.

4.4 Præmie

Via præmieopkrævning finansieres den interne forsikringsordning, herunder skader, eksternt forsikring og administration.

Præmien skal fordeles efter principper som deler kommunens risiko solidarisk mellem forvaltningerne, samt giver et positivt incitament til forebyggelse. En afvejning mellem de to hensyn skal sikre fokus på forebyggelse, og derved nedbringe antallet af kommunens samlede skader.

Økonomiforvaltningen opkræver præmie årligt på baggrund af de registrerede aktiver i forsikringsregistret pr. januar måned. Den samlede præmieopkrævning fastsættes i budgetprocessen, hvor fordelingsnøgler og præmiesatser ligeledes fastsættes.

4.5 Selvrisiko

Selvrisiko er et instrument til at skabe incitament til skadeforebyggende tiltag. Den interne selvrisiko skal være fastsat således, at udgiften ved skader kan håndteres inden for en

gennemsnitsinstitutions budget, og samtidig således, at der er et stærkt incitament for skadeforbyggende tiltag.

I henhold til risikostyringspolitikken skal selvrisiko for den interne ordning minimum være:

- Ansvar: 20.000 kr.
- Motor: 7.000 kr.
- Løsøre: 20.000 kr., dog 40.000 for brandskader
- Bygning (ikke under entreprise): 50.000 kr., dog 100.000 for brandskader

Såfremt den interne ordning er i ubalance kan ØU beslutte at øge interne selvriskici.

4.6 Erstatningsprincip og vurdering af tab

Man må principielt set ikke tjene på, eller have fordel af en forsikringskade, hvilket er grundlaget for forsikringsaftaleloven.

Derfor skal forsikringsordningen kun erstatte (refundere) reelle interne økonomiske tab. Bygninger erstattes som udgangspunkt til nyværdi, mens øvrige interne erstatninger (refusioner) opgøres efter dagsværdi, med mindre kravene til nyværdi er opfyldt. For rent interne skader, kan institutionerne som administrativ lettelse anvende kontanterstatning.

Forvaltninger og institutioner har pligt til at begrænse den konkrete skadesomkostning. I forhold til meromkostninger og lignende, hvor der ofte vil være mulighed for forskellige løsninger / udbedringer, skal forsikringsordningen kun afholde udgiften til den billigste lovlige løsning, mens forvaltningen selv skal afholde en eventuel overskydende udgift ved valg af løsninger med evt. højere kvalitet.

5 Forsikringsprogram

Københavns Kommunes forsikringsprogram er i henhold til risikostyringspolitikken opdelt imellem eksterne policer, hvor kommunen har tegnet forsikring ved en ekstern leverandør, og interne policer, der udgør fundamentet af en solidarisk fordeling af risiko mellem forvaltningerne.

Forsikringsprogrammet opdeler de forskellige risici i følgende:

- Risici der er inkluderet på den interne ordning og selvforsikret eksternt.
- Risici der er inkluderet på den interne ordning og omfattet af eksterne forsikringsløsninger.
- Enkeltrisici der skal forsikres eksternt, som entrepriser.
- Risici der er eksternt forsikret, som rejseforsikring.
- Risici der ikke er omfattet af forsikringer, se punkt 5.6.

5.1 Selvforsikret, med intern forsikringsordning: Ansvar og motorkøretøjer

Kommunens interne forsikringsordning sikrer en solidarisk fordeling af risici mellem kommunen forvaltninger. Den interne ordning omfatter:

- Motorkøretøjsforsikring for ansvar og kasko.

- Erhvervsansvarsforsikring, dog ikke for entrepriser, hvor der skal tegnes særskilt forsikring.

Det er den enkelte borgmester / forvaltning, som overfor Borgerrepræsentationen og Økonomiudvalget har det administrative ansvar for håndtering af skader og afgørelsen af eksterne erstatningskrav.

Bygnings- og løsøreforsikring, dog ikke entreprise, indgår ligeledes i intern ordning, som beskrevet i nedenstående. De interne policer er vedlagt som bilag.

5.2 Intern forsikringsordning, med eksternt katastrofedækning: Bygninger og løsøre

Bygninger og løsøre indgår i den interne forsikringsordning, men genforsikres eksternt efter et princip om at sikre kommunen mod væsentlige økonomiske konsekvenser. Bygninger forsikres som udgangspunkt efter nyværdiprincippet. Fredede bygninger kan kun blive forsikret på 1. risikobasis, altså med maksimal erstatningssum.

5.2.1 Intern forsikringsordning

Bygnings- og løsøreforsikring: Dækning for brand, storm, skybrud, vandskade ved rørbrud og indbrudstyveri. For de dækninger som ligeledes er forsikret eksternt følges policebetingelserne i den eksterne dækning. Intern police er vedlagt som bilag.

5.2.2 Eksternt genforsikring - katastrofedækning

Den nuværende bygnings- og løsøreforsikring i Protektor m.fl. (med selvrisko på 50 mio. kr.) dækker *ikke* brand under entreprise. Ved entrepriser skal der altid tegnes særskilte entrepriseforsikringer, hvor der skal medtages dækning for brand.

Københavns Kommune har de senere år haft vanskeligt ved at opnå eksternt forsikring af bygninger og løsøre på gunstige vilkår. Økonomiforvaltningen og kommunens forsikringsmægler har vurderet at nogle dækninger er vanskelige eller uøkonomiske at opnå eksternt forsikring på, hvorfor disse dækninger ikke er eksternt forsikret.

5.3 Eksternt forsikret: Entrepriser og anlægsarbejder

Entrepriser indebærer særlige risici og kommunen tegner derfor eksternt entrepriseforsikring. Desuden meddækker den nuværende bygnings- og løsøreforsikring i Protektor m.fl. (med selvrisko på 50 mio. kr.) *ikke* brand under entreprise.

Der skal derfor tegnes eksternt dækning for brandskader på alle byggeprojekter som skal finansieres af den pågældende anlægsbevilling.

Da entrepriser ikke er dækket af den interne forsikringsordning anbefales det forvaltningerne at tegne eksternt entrepriseforsikring, som ligeledes skal finansieres af den pågældende anlægsbevilling, for at afdække denne risiko.

Det er forvaltningernes ansvar at sikre, at de enkelte entreprisearbejder er omfattet af entreprisedækning, ved, inden påbegyndelse, at indmelde den enkelte entreprise til kommunens forsikringsmægler, som sikrer dækning. Hvis Københavns Ejendomme håndterer entreprisen overtager Københavns Ejendomme dette ansvar.

Processen er, at forvaltningen kontakter kommunens forsikringsmægler, som sikrer ekstern forsikring af risikoen, via enten:

- Den eksterne årsentrepriseforsikring for de mindre entreprisearbejder. Præmien er en fast sats ud fra entreprisesummen.
- Større entrepriser forsikres ved at indhente tilbud på ekstern entrepriseforsikring på det individuelle projekt, inklusiv branddækning.

Det er kun ved anmodning i den konkrete entreprise, at kommunen meddækker entreprenører for brand- og stormskade og kun såfremt kommunen har pligt til dette jf. kontraktgrundlag som AB92.

Indtil den eksterne årsentrepriseforsikring er tilpasset med ekstern dækning for brand, vil den interne forsikringsordning dække brandskader for projekter tilmeldt årsentrepriseforsikringen: Bygninger under entreprise under 75 mio. kr. (kun brand og storm)

- Selvrisiko 100.000 kr., dog 1 mio. kr. ved manglende efterlevelse af sikkerhedsforskrifter ved udførsel af varmt arbejde.

5.4 Eksternt forsikret: Rejseforsikring

Kommunen kan som udgangspunkt alene forsikre sig mod situationer, hvor kommunen vil kunne ifalde erstatningsansvar. De retlige grænser for, hvornår kommunen lovligt må begunstige enkeltpersoner eller en gruppe personer følger af kommunalfuldmagten.

Kommunens forsikring må således ikke gå ud over, hvad der er i kommunens egen interesse, og må ikke udgøre en begunstiging af personer/personkreds, over for hvem kommunen ikke i øvrigt er ansvarlig.

Kommunen er kun *forpligtiget* til at tegne rejseforsikring for følgende grupper:

- Ansatte på overenskomst i henhold til KTO aftale.
- Folkeskoleelever på skolerejser i henhold til folkeskolelovens § 50, stk. 6, der bestemmer, at "kommunen dækker alle udgifter, hvis afholdelse er en forudsætning for gennemførelsen af ekskursioner og lejrskoler efter § 16, stk. 5, jf. dog stk. 8."

Hjemlen i folkeskolelovens § 50, stk. 5, følger af folkeskolelovens § 2, hvor kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at alle børn i kommunen sikres vederlagsfri undervisning i folkeskolen.

5.5 Eksternt forsikret: Ledelsesansvarsforsikring

Københavns Kommune har adskillige poster/hverv i diverse bestyrelser. Økonomiforvaltningen tegner en ledelsesansvarsforsikring der sikrer Københavns Kommunes repræsentanter imod privat økonomisk skadeansvar.

5.6 Ikke forsikret: Skader som dækkes af forvaltning / enheders eget budget

Københavns Kommune har valgt at basere sin risikostyringspolitik på kun at vælge ekstern dækning for katastrofelignende skader. Derfor har man oprettet en intern forsikringsordning, herunder for bygning og løsøre, som skulle dække differencen mellem den eksterne dækning og den interne dækning.

Den interne forsikringsordning skal afdække institutionerne risiko for *uforudsete og pludselige* hændelser på normale / eksterne forsikringsvilkår. Der vil dog være hændelser / skader som i henhold til risikostyringspolitikken og de interne policer, hverken er omfattet af ekstern eller intern dækning, enten fordi der ikke er tale områder som falder inden for de typiske forsikringsdækninger eller aktiver, eller fordi skaderne typisk har driftslignende karakter. Denne type hændelser eller skader skal i henhold til risikostyringspolitikken afholdes af institutioner eller fagforvaltningernes eget budget.

Ikke forsikret eksternt eller i intern ordning:

- Myndighedsansvar
- Broer, møler, havnekajer, strande mv. Ved stormflod heller ikke dækning fra Stormflodsrådet. Dog kan maskinrum til broer, springvand mv. oprettes som bygningsaktiver.
- Veje, monumenter, statuer, springvand mv. (under åben himmel).
- Parker, træer, boldbaner, idrætsanlæg og lignende (under åben himmel).
- Trafiktavler, elmaster, parkeringsautomater og øvrige vejtekniske anlæg.
- Parkeringsanlæg, herunder underjordiske.
- Nedbrud af IT, servere mv.: Erstattes kun som følge af dækningsberettiget skade, primært brand.
- Tomme / ubenyttede bygninger, samt midlertidige og barak bygninger: Erstattes til *dagsværdi* ved genopførsel, ellers kun nedrivningsomkostninger.
- Almindelige arkiver.
- Fredede bygninger: Erstattes på 1. risikobasis, det vil sige maksimalt med summen i forsikringsregistret.
- Insekt, svamp og rådskade.
- Anden pludselig skade: Forsikringsordningen dækker ikke anden skade end de i policen nævnte.
- Glas og kumme.
- Kortslutning/el-skade på elektriske apparater.
- Simpelt tyveri og svind: Tyveri uden for bygning eller fra uaflåst bygning eller lokale.
- Tyveri fra biler, campingvogne, telte, både mv.
- Cykler og knallerter.
- Den interne forsikringsordningen dækker rede penge / kontanter ved indbrudstyveri, såfremt de er opbevaret i godkendt pengeskab, med højst 15.000 kr.
- Forsikringen for løsøre dækker ikke haveredskaber over 10 hk., samt campingvogne, luft- og søfartøjer.
- Møbler og inventar som *ikke anvendes / opmagasineres* i kældre og lofter erstattes ikke af den interne forsikringsordning. Bestemmelsen gælder kun lokaler, der ifølge byggetilladelsen ikke er indrettet til permanent ophold. Der er dog dækning for genstande, som er 'i brug' men kun bruges lejlighedsvis som f.eks. valg- og eksamensborde, bogdepoter og lignende.
- Løsøre, indbo og genstande i på gulvet i kældre: Løsøre i kældre skal være hævet 40 cm over gulv for erstatning. Bestemmelsen gælder dog kun lokaler i kælderplan, der ifølge byggetilladelsen ikke er indrettet til permanent ophold.

Endelig er følgende ikke en del af kommunens fælles forsikringer:

- Museumsgenstande og kunst, både egne og lånte: Der er indgået særskilte policer på det enkelte museum. Dels gælder der særlige vilkår og dels skal præmien indgå i omkostningsberegningen for det specifikke område.
- Aktiver ejet af private, f.eks. beboere dækkes ikke, medmindre kommunen er erstatningsansvarlig.
- Indbo for plejehjemsbeboere mv.: Forsikring er som udgangspunkt beboernes eget ansvar, men enkelte plejehjem har selv tegnet særskilt og fordeler præmien på huslejen, i henhold til gældende regler.